

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

12387*Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre el Projecte Parc Solar fotovoltaic «Son Serra» i emmagatzematge amb bateries d'ió liti, T.M. Palma (Exp. 59A/2023)*

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, se publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 26 d'octubre de 2023,

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

El projecte objecte del present informe es troba sotmès a avaluació d'impacte ambiental ordinària, d'acord amb l'art. 13, apartat 1, lletra f) del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears: Els projectes subjectes a avaluació d'impacte ambiental simplificada quan el promotor sol·liciti que es tramiti per mitjà d'una avaluació d'impacte ambiental ordinària.

L'EIA es va exposar al públic el 24 de gener de 2023 (BOIB núm. 11), conjuntament amb el tràmit d'informació pública sobre la sol·licitud de declaració de projecte industrial estratègic i autorització administrativa. També es va publicar anunci a la pàg. web de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic, al portal de transparència de la CAIB i als diaris «Ara Balears» i «Última Hora». La tramitació a seguir és l'establerta a la Llei 21/2013 i el Decret legislatiu 1/2020.

Per la qual cosa, després d'haver estat sotmesa a avaluació d'impacte ambiental ordinària, amb caràcter previ a la seva autorització administrativa, és procedent formular la seva declaració d'impacte ambiental d'acord amb l'article 41 de la Llei 21/2013.

Antecedents

En data 24 d'octubre de 2023 ha tengut entrada escrit d'STARTWING, SL de data 23 d'octubre de 2023, promotor del projecte, sol·licitant s'atorgui eficàcia retroactiva a la declaració d'impacte ambiental del projecte a data 30 de juny de 2023, en base a l'article 39.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, i mitjançant el qual adjunta: doc. 1: permís d'accés i connexió a la xarxa de transport i distribució d'electricitat de data 10 de desembre de 2020; doc. 2: Resolució de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic de 8 de juny de 2021 d'admissió a tràmit de l'autorització administrativa prèvia del projecte; doc. 3: Sol·licitud de 8 de febrer de 2022 de declaració d'interès general del projecte i declaració d'impacte ambiental; doc. 4: resposta de data 20 de febrer de 2023 a la sol·licitud de declaració d'interès general; doc. 5: instància de data 13 de desembre de 2022 de sol·licitud de declaració de projecte industrial estratègic i DIA del projecte modificat; doc. 6: informe sectorial favorable a la declaració de projecte industrial estratègic; doc. 7: Resolució del Govern de Cantàbria de 28 de febrer de 2023 d'atorgament de DIA favorable a projecte de parc eòlic amb eficàcia retroactiva; doc. 8: Resolució del conflicte d'Accés a la Xarxa de Transport emesa per la CNMC de 5 d'octubre de 2023 sobre DIA amb caràcter retroactiu emesa per la Direcció General de Qualitat i Educació Ambiental de la Generalitat Valenciana.

1. Informació del projecte

El parc fotovoltaic (PFV) Son Serra es localitza al polígon 22, parcel·la 1 (TM de Palma), amb una potència instal·lada de 17,98 MWp i 15,30 MWn i una ocupació poligonal d'aproximadament 18,4 ha (instal·lació de tipus D, segons el PDSEIB), el que suposa un 39,72% respecte de la superfície total de la parcel·la (470.953 m²). També formarà part del projecte el polígon 22, parcel·la 2, amb una superfície total de 82.532 m², la qual es destinarà a corredor biològic. Les dues parcel·les formen part de la finca anomenada Son Serra o, segons cadastre, Son Reus.

Actualment, a la finca consta una edificació de 101 m², dedicada a habitatge en rústic agrari, al polígon 22, parcel·la 1, i altres edificacions de 1.504 m² dedicades a usos agrícoles, al polígon 22, parcel·la 2, amb data de construcció l'any 1900.

D'acord amb l'informe agronòmic aportat pel promotor, s'estableix la zonificació següent pel projecte:

- Zones 1.1 i 1.2, corresponents amb el polígon 22, parcel·la 1. En aquestes zones hi ha una plantació d'ametllers d'uns 25-30 anys, amb un marc de plantació de 7x5 m, la qual es rega per degoteig a partir de l'aigua extreta d'una concessió autoritzada per a reguig dins la finca. Té nombrosos exemplars afectats per malalties (*Xylella fastidiosa*...), presentant branques mortes i amb molt baixa productivitat, a més d'un nombre significatiu de faltes d'exemplars morts.

En aquestes zones s'eliminaran tots els exemplars d'ametllers existents, plantejant-se dues actuacions:

- A la zona 1.1 s'implantarà el camp de plaques solars i la resta d'elements del PFV en una superfície aproximada de 292.000 m² d'afectació total. Si bé les poligonals de les plaques només arriben a 18,5 ha, ja que s'han de descomptar les superfícies de les edificacions, espais patrimonials protegits i les àrees davall les xarxes elèctriques existents. Aquestes superfícies lliures mantindran una activitat agrària.

D'aquesta manera, els elements que integraran el PFV seran els següents:

- 32.690 panells solars de 550 Wp (o configuració similar depenent de la disponibilitat i la tecnologia) antireflectants, amb una eficiència unitària del 21,339% i disposats en seguidors solars de tres panells en horitzontal. En total, seran 48 mòduls que se situaran a una altura mínima del terra de 0,80 m, un espai entre ells de 7,50 m (pitch), deixant una distància entre carrils mínima de 4,08 m i una altura de 3,76 m.
- 83 inversors descentralitzats de 185 kW.
- 5 centres de transformació (CT) de 3.270 kVA, amb una altura màxima de 3,76 i acabat d'acord amb la norma 22 del PTM, que es connecten entre si mitjançant línia elèctrica de 30 kV soterrat en rasa fins al Centre de Maniobra i Mesura (CMM) privat, tots localitzats a la parcel·la 1, del polígon 22 del TM de Palma.

El CMM es connectarà mitjançant línia subterrània de mitja tensió (MT), amb una longitud de 1.000 m, a la Subestació col·lectora "Mallorca Sostenible", on s'eleva la tensió a 66 kV, mitjançant transformador de 20 MVA. El traçat de la línia discorrerà per les finques d'estudi i finques properes.

La SE col·lectora "Mallorca Sostenible" recollirà tant l'energia del PFV Son Serra, com del PFV "Mallorca Sostenible", ubicat al polígon 1, parcel·la 28 i polígon 2, parcel·les 235, 236, 237 i 238 (TM de Bunyola), promogut per IFV MALLORCA SOSTENIBLE S.L., i amb DIA favorable (BOIB núm. 92, de 16 de juliol de 2022), evacuant-se conjuntament de manera soterrada (1,17 km), segons projecte del promotor IFV Mallorca Sostenible SL, fins al punt de connexió concedit a la SE Son Reus 66 kV de Red Eléctrica de España (REE), no sent objecte d'avaluació a aquest informe.

Bateries d'ió-liti, per a l'emmagatzematge d'energia, amb una ocupació territorial de 1.000 m², situades al costat del CMM, a la banda més nord-est de la parcel·la 1.

- A la zona 1.2 es plantaran garrofers en regadiu en una superfície de 16,8 ha aproximadament, que es regarà a partir de l'aigua extreta d'una concessió autoritzada per a regadiu dins la finca. Es preveu la instal·lació d'una nova xarxa de degoteig.
- Zona 2, corresponent al polígon 22, parcel·la 2: zona no afectada per la implantació de plaques solars, amb una superfície de 7,66 ha de garroferar, envaïda d'ullastres, pins i algunes alzines, en estat d'abandonament. Compta amb una torre elèctrica d'alta tensió i limita amb la via del tren de Sóller a l'est i el torrent de Bunyola a l'oest, el qual separa aquesta zona de les zones 1.1 i 1.2. En aquesta zona, en la qual s'eliminarà l'arbrat agrícola existent mort o malalt, es duran a terme les actuacions següents:
- Recuperació d'una activitat agrària real, amb plantació d'una superfície de garroferar en regadiu de 7,2 ha.
- Instal·lació de 50 caseres i plantació de vegetació arbustiva silvestre (romani, espigol...), per a fomentar els pol·linitzadors, i dur a terme una activitat d'apicultura.
- Manteniment de la pastura per ramat ovi, que ja s'està produint en l'actualitat, mitjançant la plantació anual de farratgeres.

D'aquesta manera, segons l'informe agronòmic del promotor, la superfície destinada a la nova plantació serà de 16,8 ha a la zona 1.2, amb un canvi de cultiu, a més de 7,2 ha a la zona 2 i 6,93 ha de compensació a la parcel·la 18-5, integrant de l'explotació agrícola (terrenys majoritàriament improductius en els quals es realitzarà una arrabassada de l'arbrat agrícola existent mort o malalt), però aliena al projecte, i situada a l'altre costat de la carretera. És a dir, un total de 30,93 ha (aprox. 4.640 arbres amb una densitat de 150 arbres/ha). A més es disposarà de 56 ha de superfície total pasturable pel ramat ovi. En total, aquestes actuacions representaran un increment de 0,46 UTAs.

El PFV disposarà de tancament perimetral mitjançant tanca cinegètica, amb una alçada màxima de 2,20 metres i dissenyada per permetre el pas de la fauna silvestre. La tanca disposarà de plaques visibles de senyalització per evitar col·lisió de l'avifauna. Es proposa una barrera vegetal mixta de garrover i mata a la banda est de la zona 1.1, que assoliran una altura de 3 i 2 m al cap de 3 anys de la seva plantació, respectivament. Així mateix, al costat del torrent de Bunyola, es planteja la plantació de vegetació de ribera amb polls (*Populus alba*) i freixos (*Fraxinus angustifolia*), i el reforç dels exemplars d'alzines i garrofers que hi ha actualment amb nous individus. A la zona est del polígon 22, parcel·la 1, propera al torrent, es conservarà la gran pantalla vegetal existent, majoritàriament alzines de gran alçada que oculten el futur PFV des de les vies del Tren de Sóller, mentre que, a la zona nord, es conservaran, per tant, les masses vegetals existents i es reforçaran amb garrofers en regadiu, com a zona d'esponjament.

El projecte proposa també realitzar tasques de manteniment i adequació de la sèquia central que transcorre per la finca, declarada com a Bé d'Interès Cultural (BIC) i que forma part del sistema hidràulic de la Font de Mestre Pere.

Les parcel·les objecte d'estudi compten amb un accés directe des de la ctra. Ma-11 (Palma-Sóller), a través d'un camí privat no asfaltat.

El termini previst d'execució de les obres serà de dotze mesos, amb un pressupost estimat de 13.377.235 euros, incloent-hi una partida específica de 540.000 euros pel desmantellament de la instal·lació al final de la seva vida útil (vint-i-cinc anys) i una altra de 414.500 euros, relativa a les mesures ambientals i de protecció del patrimoni.

2. Elements ambientals significatius de l'entorn del projecte

D'acord amb el Pla Territorial de Mallorca (PTM), els terrenys d'implantació de les plaques (polígon 22, parcel·la 1), s'ubiquen dins zona d'aptitud fotovoltaica alta (PDSEIB) i es troben qualificats majoritàriament com a sòl rústic general (SRG), estant afectats parcialment per l'àrea de protecció territorial (APT) de la ctra. de Sóller (Ma-11) (aprox. 4% de la superfície) i per àrea de prevenció de riscos (APR) d'inundació (aprox. 30% de la superfície), així com per la plana geomorfològica d'inundació del torrent de Bunyola (o torrent Gros), que separa les dues parcel·les afectades pel projecte. Per altra banda, el polígon 22, parcel·la 2, la qual forma part del projecte, però no es troba afectada pels elements del PFV, està qualificada parcialment com a SRG (aprox. 60% de la superfície) i com a sistema general en sòl rústic (aprox. 2% de la superfície), afectada també per APR d'inundació (aprox. 38% de la superfície). En tot cas, d'acord amb l'EIA, l'espai afectat pels elements del PFV es localitza fora de l'APT de carreteres i de les àrees de servitud del torrent, però es troba parcialment dins la seva àrea de policia. Per altra banda, la línia d'evacuació soterrada des del CMM privat fins a la Subestació col·lectora «Mallorca Sostenible» travessarà el camp d'ametlers actual, el torrent de Bunyola, el garroverar en estat d'abandonament del polígon 22, parcel·la 2, les vies del Ferrocarril de Sóller (per sota) i camps de conreu en secà abandonats. Segons el IV Pla Forestal de les Illes Balears 2015-2024, tots els terrenys objecte d'estudi es corresponen amb zona amb baix risc d'incendi forestal.

El PFV Son Serra es troba als voltants d'altres instal·lacions fotovoltaïques, concretament el PFV Mallorca Sostenible (amb el qual compartirà la línia soterrada d'evacuació de l'energia des de la Subestació col·lectora «Mallorca Sostenible» fins a la SET Son Reus) i el PFV Son Reus. Altres instal·lacions situades en l'entorn a majors distàncies (> 2 km) del PFV Son Serra, són el PFV Son Castelló, el PFV Son Pons i el PFV Can Mas.

L'àmbit d'actuació es localitza dins la unitat paisatgística 4 (UP-4) «Badia de Palma i Pla de Sant Jordi» i en l'àmbit de l'àrea d'intervenció paisatgística II (AIP II) Entorns de Son Reus, del PTM. No es troba afectat per espais de rellevància ambiental i d'espais definits per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears i d'hàbitats. Entorn del torrent de Bunyola, segons la IDEIB, figuren els hàbitats d'interès comunitari (HIC) següents: Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae i Oleo sylvestris-Ceratonion siliquae (9320), Clematido cirrhosae-Quercetum rotundifoliae (9340) i l'hàbitat prioritari Prats i erms mediterranis amb graminies i anuals, basòfils (Thero-Brachypodietea) (6220). No obstant això, d'acord amb l'EIA, aquesta zona es troba molt antropitzada i el que trobam és una combinació d'agricultura de fruiters arboris (en regadiu o en secà) amb ramaderia ovina.

El projecte s'ubica sobre la massa d'aigua subterrània 1814M4 «Son Reus», aquífer profund en bon estat qualitatiu i quantitatiu, i moderada vulnerabilitat a la contaminació. Dins la finca d'estudi, figura una captació autoritzada d'aigua subterrània, per a reguiu (CAT_3298_Vigent-DI-_18766).

Segons el Servei de Protecció d'Especies, a la zona d'estudi hi ha constància de la presència de xoriguer (*Falco tinnunculus*), eriçó (*Atelerix algirus*) i sebellí (*Burhinus oedini*), com a Especies Silvestres en Règim de Protecció Especial (RD 139/2011). No hi ha constància de la presència de nius de rapinyaires a les proximitats de la parcel·la. Per altra banda, la instal·lació fotovoltaica projectada se situa dins zona de protecció d'electrocució d'avifauna.

Respecte dels elements d'interès patrimonial de l'àmbit d'actuació, trobam les cases de Son Serra Vell, ubicades al polígon 22, parcel·la 1, i incloses en el Catàleg de protecció d'edificis i elements d'interès històric, artístic, arquitectònic i paisatgístic de Palma, com a edifici d'arquitectura rural a protegir (protecció B, clau 53/01). D'acord amb l'EIA, «la implementació del parc fotovoltaic estableix un entorn de lliure (sense ocupació de plaques o altres elements del PFV) d'entre 35 i 75 metres al voltant de les cases. Les estructures i obres necessàries per a la construcció del parc, no afectaran als edificis de l'immoble catalogat.» D'altra banda, a la finca d'estudi, hi són presents elements principals del BIC Font de Mestre Pere i siquia de na Cerdana (exp. 23/2013), per a les quals es delimitarà un entorn de protecció.

3. Resum del procés d'avaluació

3.1 Actuacions prèvies

Es varen rebre els informes següents, durant el tràmit de consultes:

- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (DG d'Energia i Canvi Climàtic), de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica:

Es conclou que:

Una vegada avaluada la documentació d'aquest projecte present a la pàgina web de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic, secció

«Informació pública de projectes», el tècnic sotasignant considera que:

- El projecte s'alineja amb els objectius establerts a la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic, en matèria de reducció d'emissions de CO₂, així com d'autosuficiència energètica, establertes a la llei esmentada, i per tant té un impacte positiu sobre el tipus de consum energètic.

- DG d'Emergències i Interior, de la Conselleria de Presidència, Funció Pública i Igualtat:

Es conclou que:

Una vegada examinada la documentació aportada sobre la declaració de projecte industrial estratègic, autorització administrativa prèvia i avaluació d'impacte ambiental ordinària del projecte de parc fotovoltaic Son Serra de 15.300 kW, ubicat al polígon 22, parcel·les 1 i 2 de Palma (RE004/21), s'informa que les parcel·les es troben potencialment afectades per risc d'inundació, dels riscos analitzats a la planificació especial de Protecció Civil entesa com a instrument de la política de seguretat pública per a protegir a les persones, els béns i el medi ambient.

- Servei de Patrimoni Històric, del Consell de Mallorca:

Analitzat el projecte des del punt de vista patrimonial s'hauran de seguir les següents directrius:

Les barres del tancament i la plantació d'arbres no s'han de situar dins l'entorn de protecció de la síquia.

La restauració prevista a la síquia requerirà la presentació d'un projecte signat per un tècnic competent i un tècnic restaurador, i haurà de ser aprovat per la Comissió de Patrimoni Històric del Consell Insular.

Per executar els sondejors o cales arqueològiques per tal de comprovar l'abast de les restes descrites s'haurà de redactar un projecte a tal efecte. Tanmateix, s'haurà d'efectuar un seguiment arqueològic, per part dels arqueòlegs nomenats, en tot el que faci referència a excavacions i moviments de terres. En el cas d'aparèixer restes arqueològiques, es paraitzaran les obres i es presentarà el corresponent projecte d'intervenció arqueològica.

Així mateix, es recomana l'adopció de mesures per aturar la degradació de les cases de Son Serra, protegides pel Catàleg municipal de Palma (53/01 B).

- Servei de Protecció d'Espècies, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat:

S'informa que:

Segons criteri d'aquest servei, no és d'esperar que el projecte pugui suposar un efecte destacable sobre les espècies presents a la zona, sempre que es portin a terme les mesures preventives i correctores proposades així com el programa de vigilància ambiental.

Es conclou que:

Inform FAVORABLEMENT sobre la declaració de projecte industrial estratègic, autorització administrativa prèvia i avaluació d'impacte ambiental ordinària del parc fotovoltaic Son Serra de 15.300 kW, ubicat al polígon 22, parcel·les 1 i 2 de Palma (RE004/21).

- Red Eléctrica de España (REE):

S'informa que:

En cuanto a la Planta Solar Fotovoltaica, les comunicamos que Red Eléctrica no está conforme con la misma al no cumplir con la distancia mínima al vano 39-40 de la línea a 220 kV Valldurgent – Son Reus 1, propiedad de Red Eléctrica.(...)

En cuanto a la línea de evacuación subterránea de 30 kV, les comunicamos que Red Eléctrica no presenta oposición a la misma al cumplir con las distancias de seguridad a la línea a 220 kV Valldurgent – Son Reus 1.

Les recordamos que los trabajos deberán ejecutarse conforme a lo establecido en el Real Decreto 614/2001, sobre disposiciones mínimas para la protección de la salud y seguridad de los trabajadores frente al riesgo eléctrico. Para ello, deberán respetar la distancia de seguridad eléctrica establecida para trabajos en proximidad a una línea a 220 kV, mediante la colocación de gálibos que garanticen que ningún medio humano o material se aproximará a los conductores en tensión a menos de 5 metros.

Además, y como medida de seguridad adicional (debido a que la posición de los conductores es variable con la temperatura), deberán hacerse verificaciones periódicas que aseguren la distancia mencionada.

Antes del comienzo de los trabajos y al menos con un mes de antelación, deberán ponerse en contacto con Red Eléctrica para coordinar la actuación con nuestros técnicos (...)

En cuanto a la SET 30/66 kV, les comunicamos que Red Eléctrica no presenta oposición a la misma al no existir afecciones a instalaciones propiedad de Red Eléctrica.

En cuanto a las distintas alternativas incluidas en el estudio de impacto ambiental, y dado que en el anteproyecto ya se ha optado por una de las alternativas indicadas, entendemos que no procede el análisis y estudio de las mismas por parte de Red Eléctrica.

Por otra parte, la información de la presente comunicación resulta independiente de la necesaria resolución de los procedimientos de acceso y conexión para la instalación del asunto que, según el Real Decreto 1955/2000, deben completarse para todas las instalaciones que vayan a conectarse a la red, siendo asimismo los correspondientes permisos de acceso y conexión condición previa imprescindible para el otorgamiento de la autorización administrativa de instalaciones de generación, según la Ley 24/2013 del Sector Eléctrico (Artículo 53).

- Servei d'Estudis i Planificació, de la DG de Recursos Hídrics:

Es conclou que:

En relació amb la protecció del domini públic hidràulic subterrani, sobre el document «Proyecto básico de instalación Parque Solar Fotovoltaico Son Serra y Almacenamiento con baterías de ión Litio» situat al polígon 22, parcel·les 1 i 2 del TM de Palma, informem favorablement, atès al compliment dels condicionants següents:

El sondeig CAT_3298_Vigent sol·licitat per ús de reguiu no es pot emprar fins que es resolgui la seva situació administrativa al servei d'Aigües Subterrànies de la DGRH. L'ús i volum màxim anual que s'autoritzi s'ha de respectar.

Es prioritzarà la neteja en sec de les plaques fotovoltaïques. Si es volguessin utilitzar aigües regenerades per a la neteja de plaques, s'atendrà a l'establert en el RD 1620/2007 de 7 de desembre, pel qual s'estableix el règim jurídic i de la reutilització de les aigües regenerades.

A l'àmbit del projecte queden prohibits els usos i activitats:

- i. Injecció de residus i substàncies contaminants en el subsol.
- ii. Emmagatzematge i tractament de productes radioactius.

S'han de respectar els entorns de protecció al voltant dels béns d'interès cultural (BIC) o catalogats a la zona d'estudi i que formen part del sistema hidràulic de la Font de Mestre Pere.

Durant l'execució de les obres, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries.

- Servei d'Agricultura (DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació:

Es conclou que:

D'acord amb la Instrucció 2/2021, de 5 d'octubre de 2021, sobre els criteris per emetre informes per a la instal·lació de parcs fotovoltaïcs en sòl rústic, es procedeix a informar favorablement la instal·lació del parc fotovoltaic Son Serra al polígon 22, parcel·la 1 i 2 del terme municipal de Palma.

- Servei d'Explotació i Conservació, del Departament de Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca:

S'informa que:

1. D'acord amb l'article 31.2 de la Llei 5/1990 de carreteres de la CAIB, serà preceptiu l'informe de l'organisme titular de la carretera per a la posada en marxa de qualsevol activitat nova o modificació de l'existent que sorgeixi en l'entorn de la carretera i que la pugui afectar directament o indirectament a les zones limitades per unes línies longitudinals paral·leles a les arestes exteriors de l'esplanació i a una distància de cinquanta (50) metres en carreteres de dos (2) carrils de les xarxes primària i secundària. Per tant, no és preceptiu informar sobre tota la part del parc fotovoltaic Son Serra més enllà d'aquesta distància, així com la línia d'evacuació de 30 kV a SE elevadora/col·lectora Mallorca Sostenible i cap a SE Son Reus.

2. D'acord amb l'article 31.2 de la Llei 5/1990 de carreteres de la CAIB, es defineix com a zona de protecció de la carretera la compresa entre dues línies longitudinals paral·leles a les arestes d'esplanació i a una distància d'aquestes de divuit (18) metres a les carreteres de dos (2)

carrils de les xarxes primària i secundària. A la zona de protecció no es podran realitzar obres ni es permetran més usos que els compatibles amb la seguretat viària. Per tant, s'informa favorablement sobre les plaques fotovoltaiques i les seves instal·lacions elèctriques interiors per ser fora de la zona de protecció de la carretera Ma-11.

3. D'acord amb l'article 31 de la Llei 37/2015, de 29 de setembre, de carreteres (BOE de 23 de setembre de 1994), les obres de canalització paral·lela es realitzaran fora de la zona de domini públic de carretera i a una distància mínima de vuit (8) metres mesurats des de l'aresta exterior de l'esplanació. Per tant, s'informa favorablement sobre les plaques fotovoltaiques i les seves instal·lacions elèctriques interiors per ser fora de la zona de protecció de la carretera Ma-11.

4. Segons l'article 33.3.a de la Llei 5/1990, de carreteres de la CAIB, les labors agrícoles no tindran cap restricció fora de la zona de domini públic, excepte en el cas que, amb aquestes, es pugui veure compromès el trànsit; en concret, serà preceptiva l'autorització de l'organisme titular de la carretera per a la plantació o tala d'arbrat i la recollida i evacuació dels productes quan es fan a una distància menor de tres (3) metres de l'aresta de l'esplanació i aquesta pugui veure's afectada, i l'interessat haurà de presentar una memòria descriptiva de les activitats que prevegi i de les mesures a prendre per preservar la seguretat de l'usuari de la carretera. Per tant, s'informa favorablement la vegetació definida dins la zona de protecció sempre que estiguin a més de cinc (5) metres de l'aresta exterior de l'esplanació de la carretera Ma-11.

5. Prèviament a l'inici de les obres hauran de recaptar la pertinent autorització del Departament de Mobilitat i Infraestructures i hauran de presentar el corresponent projecte constructiu.

- Direcció General de Mobilitat de la Conselleria d'Habitatge, Territori i Mobilitat:

Es considera que:

a) Respecte de l'encreuament de la línia d'evacuació amb línia ferroviària, l'article 132.1 de la LTTMSIB indica la possibilitat excepcional d'executar un encreuament soterrani d'una obra d'interès particular amb una línia ferroviària, a més de la possibilitat d'executar obres d'interès general dins del Domini Públic Ferroviari. Per tant, es podria autoritzar per part de la Direcció General de Mobilitat i Transport Terrestre aquest encreuament, sempre que el disseny – per part de tècnic competent – de l'encreuament sigui compatible amb la seguretat i l'explotació de la via ferroviària. En aquest sentit, l'execució de l'encreuament pel mètode de perforació dirigida ha estat autoritzat en altres casos, sempre que els pous d'atac i sortida es situïn fora del Domini Públic Ferroviari (8 metres des de l'aresta exterior de la plataforma ferroviària), la perforació estigui a una profunditat suficient i en general es compleixi amb la normativa d'aplicació (Reglament de condicions tècniques i garanties de seguretat de línies d'alta tensió i les seves instruccions tècniques complementàries ITC-LAT 01 a 09). En conclusió:

- Es pot admetre l'encreuament, sempre que la persona interessada realitzi la corresponent sol·licitud d'execució d'obres davant la Direcció General de Mobilitat i Transport Terrestre, presentant un projecte d'execució signat per tècnic competent en la matèria. El disseny de l'encreuament haurà de garantir que no resulti afectada l'explotació del servei ferroviari, ni veure's compromeses les instal·lacions actuals i futures del ferrocarril.
- S'hauran de definir les obres necessàries seguint les indicacions marcades per FS al seu informe i respectant les distàncies i cotes indicades.

Quant a l'informe de FS, els aspectes fonamentals a tenir en compte serien els següents:

i) Pel que es refereix a la xarxa d'evacuació de MT:

«(...) Para realizar el cruce, se deberá realizar mediante hinca (NOTA: sin apertura de zanja que pueda desconsolidar la explanada ferroviaria), con los pozos de ataque situados fuera de la zona del Dominio Público Ferroviario, es decir más allá de los cerramientos.

Es importante que la profundidad mínima durante la ejecución de la perforación dirigida, sea la más restrictiva de 1,6 metros a la base inferior de las traviesas a 1 metro desde la generatriz superior del tubo hasta la cota de la explanada ferroviaria (descontando balasto y traviesas), y se deba mantener en todo el cruce del corredor».

ii) Pel que fa a la barrera vegetal:

«(...) Exigimos que, en caso de deslumbramiento, una vez construido el parque, el promotor se comprometa a plantar una barrera vegetal que los evite».

- Els pous d'atac i de sortida de la perforació horitzontal dirigida per a l'encreuament de la infraestructura ferroviària s'hauran de situar més enllà dels 8 m que delimiten la zona de Domini Públic Ferroviari.

b) Respecte de la línia d'evacuació que es pretén executar paral·lela al traçat del ferrocarril:

- Es recorda la prohibició d'instal·lar noves línies d'alta tensió (de més d'1 kV) a l'espai definit entre l'aresta exterior de la plataforma ferroviària i la Línia Límit d'Edificació (situada per defecte a 20 metres de l'anterior), d'acord amb l'article 133.1 de la LTTMSIB. Per tant, no es pot admetre el traçat actual de la línia d'evacuació.
- Si el traçat de la línia d'evacuació es trobés fora de l'espai delimitat per la Línia Límit d'Edificació, però dins de la Zona de Protecció Ferroviària, encara necessitaria autorització d'obres per part de la Direcció General de Mobilitat i Transport Terrestre. En aquest cas, s'hauran de complir els condicionants abans descrits en el present informe.
- En tot cas, si resulta necessari que el traçat de la línia d'evacuació sigui paral·lel al traçat ferroviari, es recomanaria que l'anterior es desenvolupi totalment fora del Domini Ferroviari.

c) Respecte a l'impacte paisatgístic:

- S'ha previst una barrera vegetal entre la instal·lació fotovoltaica i el ferrocarril. En principi, això hauria de ser suficient per a evitar l'impacte paisatgístic per a l'usuari del ferrocarril.
- Assumint que la barrera vegetal oculti a l'usuari ferroviari - i al maquinista - la vista de les plaques fotovoltaïques, no s'hauria de produir cap enlluernament. El projecte no inclou cap consideració sobre aquest aspecte. En cas de produir-se un reflex als panells solars que afectessin els usuaris del tren, es consideraria una afecció a l'explotació ferroviària. En aquest cas, el promotor hauria d'aportar els mitjans necessaris per a eliminar aquesta afecció. Una barrera vegetal suficientment alta i espessa podria ser suficient.

Es conclou que:

Atès tot el que s'exposa, des del punt de vista tècnic i de les competències de la Direcció General de Mobilitat i Transport Terrestre, en el procediment d'informació pública del projecte de Parc fotovoltaic promogut per STARWING SL, als efectes de l'autorització administrativa i declaració d'utilitat pública, s'ha d'emetre un dictamen desfavorable, d'acord amb tot el que es recull en el present informe. Les correccions a incorporar al projecte del parc fotovoltaic es troben al punt 5 del present informe.

A més a més, una vegada finalitzat el procediment d'informació pública del projecte promogut per STARWING SL, als efectes de l'autorització administrativa i declaració d'utilitat pública, i aconseguida aquesta, serà necessari realitzar la sol·licitud d'autorització d'obres a la DGMTT estipulada a l'article 132 de la LTTMSIB, en la qual s'hauran d'incloure les noves seccions de les obres adjacents amb el ferrocarril, considerant les limitacions a la propietat que indica la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears i els condicionants indicats al llarg d'aquest informe.

En tot cas, es recorda que encara que les obres a executar estiguin fora del domini ferroviari, els promotors de les obres que es puguin realitzar prop d'aquest domini sempre hauran de prendre les mesures oportunes per tal de no interferir amb la circulació ferroviària, evitar els efectes dels renous i vibracions causats pel ferrocarril i mai evacuar les aigües sobre la plataforma ferroviària.

- Direccions Insulars d'Urbanisme i Territori del Consell de Mallorca:

Es conclou que:

- Atès que no queda prou justificat que el parc proposat se situarà en espais de poc valor ambiental i camps de cultiu amb baixa productivitat.
- Atès que no queda prou justificat que s'hagin pres en consideració de forma adequada les característiques orogràfiques de l'àmbit per a emplaçar la instal·lació allà on es provoqui menys impacte visual i paisatgístic.
- Atès que l'efecte acumulatiu del parc de Son Serra amb els altres parcs propers en tramitació (Mallorca Sostenible, Son Reus i Son Serra) suposarien una superfície d'ocupació conjunta de 63.2 ha de panells fotovoltaics en parcel·les quasi confrontants.
- Atès que queda palès que la ubicació i orografia de la parcel·la proposada dificultaria l'efectivitat de les possibles mesures correctores en relació amb les diverses zones properes elevades així com infraestructures de transport.
- Atès que la implantació del parc contradiu els principals objectius, principis rectoris i directrius de l'AIP II, Entorns de Son Reus, a més de condicionar una part important de l'àmbit de l'AIP, i per tant el possible futur desenvolupament del Pla Especial de l'AIP II.
- Atès que la instal·lació s'interposa enmig del connector verd (nord-sud) que travessa la finca i que no s'ha justificat que es compleixin les condicions que prescriu la norma 6.3.2 del Pla General.
- Atès que la parcel·la es troba inclosa dins l'àmbit del Parc Agrari de Ponent definit pel Pla General de Palma i no està justificat que les instal·lacions projectades compleixin amb el que prescriuen els articles 6.5.1 i 6.5.2 del Pla d'Ordenació Detallada aprovat inicialment el 28/10/2021.
- Atès que la instal·lació pot afectar la qualitat paisatgística dels entorns i elements patrimonials del sistema hidràulic de la Font de Mestre Pere i síquia de na Cerdana i Cases de Son Serra Vell.

Es considera que s'ha d'informar desfavorablement el Projecte del parc fotovoltaic Son Serra. No obstant això, en cas que l'òrgan substantiu

consideri oportú autoritzar la implantació del parc fotovoltaic Son Serra, s'haurien de tenir en compte les condicions i observacions següents:

1. El projecte s'ha d'informar i autoritzar per la Direcció Insular de Patrimoni en relació a l'afecció de la instal·lació sobre els elements del Bé d'Interès Cultural (BIC) del Sistema Hidràulic de la Font de Mestre Pere i síquia de na Cerdana.
2. El projecte ha de garantir el compliment de les condicions que determina la norma 6.3.2 del Pla General quant al connector verd rural que travessa la finca, d'acord amb el Plànol d'ordenació O.11 Infraestructura verda.
3. El projecte ha de garantir el compliment dels articles 6.5.1 i 6.5.2 del Pla d'Ordenació de Palma (aprovació inicial 28/10/2021).
4. Caldria mantenir una distància de 15 m entre el límit nord de la parcel·la i els panells fotovoltaics. En aquesta franja, caldria plantar una plantació agrícola d'arbres, similar a la barrera vegetal proposada pel projecte en la zona oest de la parcel·la que limita amb la carretera Ma-11 (plantació d'una barrera vegetal de garrovers cada 8 m i d'arbustives cada 3 m).
5. Caldria ampliar la barrera vegetal proposada pel projecte en el límit oest de la parcel·la (situada a 18 m del límit amb la carretera), de 5 m a 20 m d'amplada, per tal de millorar la seva efectivitat.
6. Caldria mantenir les dues primeres fileres d'arbres existents situats en el límit nord i límit oest de la parcel·la, per tal de reduir l'impacte paisatgístic des de l'inici de la instal·lació del parc fotovoltaic, ja que els arbres proposats en substitució dels ametlers actuals són arbres de creixement lent.
7. Caldria situar el tancament metàl·lic del parc, darrere de la barrera vegetal, per tal d'afavorir l'efecte de connector territorial i corredor ecològic de l'àmbit, a més de reduir l'impacte paisatgístic de la instal·lació.
8. Caldria situar el tancament metàl·lic de la parcel·la, en el límit est amb el torrent, a una distància de 15 m del límit parcel·lari, per tal de reforçar la funció del torrent com a connector territorial i corredor ecològic i mantenir la possibilitat futura d'habilitar passos i àrees accessibles per facilitar l'apropament del territori a la ciutadania.
9. Caldria traslladar el CT situat al costat de la síquia central i al costat de la zona 1 (on s'ha trobat ceràmica romana) a una altra zona de la parcel·la més allunyada de la síquia i de la carretera Palma-Sóller, per tal de reduir les afeccions ambientals i paisatgístiques.

Així mateix, es fan les observacions següents:

10. Cal recordar que s'hauran de sol·licitar els informes i autoritzacions legalment previstos en l'article 31 de la Llei 5/1990, de 24 de maig, de carreteres de la comunitat de les Illes Balears.
11. Seria convenient modificar el sistema de seguidors solars (alçada màx. 3,76m) per un sistema de panells fotovoltaics recolzats en una estructura metàl·lica fixa (alçada màx. normal 2,30m-2,80m), ja que són sistemes amb alçades inferiors, i, per tant, reduiria l'impacte paisatgístic del parc fotovoltaic des de l'entorn proper.
12. Seria convenient no implantar panells fotovoltaics entre les cases de Son Serra i la LAAT situada al nord de les cases i entre les cases de Son Serra i la síquia central, per tal de no desvirtuar la percepció d'aquests elements des de l'entorn proper i preservar així una part dels elements del paisatge natural agrícola tradicional propi de les explotacions per on discorre el sistema hidràulic declarat Bé d'Interès Cultural (BIC).

3.2. Tramitació

a) Fase d'informació pública i de consultes

En el BOIB núm. 11, de 24 de gener de 2023, es publica el tràmit d'informació pública, conjuntament per sol·licitud de declaració de projecte industrial estratègic, autorització administrativa i avaluació d'impacte ambiental ordinària, durant un termini de trenta dies.

També es publica anunci a la pàg. web de la Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic, al portal de transparència de la CAIB i als diaris «Ara Balears» i «Última Hora».

b) Consultes administracions públiques previsiblement afectades i entitats interessades

Segons la documentació aportada per l'òrgan substantiu, han estat consultades les administracions i entitats següents:

- ABAQUA.
- Ajuntament de Bunyola.
- Ajuntament de Palma.

- Direcció Insular d'Infraestructures, del Departament de Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Medi Ambient, del Departament de Sostenibilitat i Medi Ambient del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Mobilitat, del Departament de Mobilitat i Infraestructures del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Territori i Paisatge, del Departament de Territori del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Patrimoni, del Departament de Cultura, Patrimoni i Política Lingüística del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular d'Urbanisme, del Departament de Territori del Consell de Mallorca.
- DG de Mobilitat i Transport Terrestre, de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.
- Edistribucion Redes Digitales SLU.
- DG d'Emergències i Interior, de la Conselleria de Presidència, Funció Pública i Igualtat.
- Servei d'Agricultura (DG d'Agricultura i Ramaderia), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera (DG d'Energia i Canvi Climàtic), de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Servei de Planificació al Medi Natural, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Servei de Protecció d'Espècies, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari (DG d'Agricultura i Ramaderia), de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació.
- Servei d'Estudis i Planificació, de la DG de Recursos Hídrics.
- Servei de Gestió del DPH, de la DG de Recursos Hídrics.
- Red Eléctrica España (REE).
- GOB.
- Amics de la Terra.
- Terraferida.

c) Al·legacions

S'han presentat al·legacions d'un particular (Sr. Javier Merelo de Barberá Llobet) durant el tràmit d'informació pública. Entre la documentació aportada pel promotor, figura resposta a les al·legacions referides.

d) No s'han realitzat consultes transfrontereres per no considerar-se necessari.

4. Anàlisi tècnica de l'expedient

4.1. Alternatives

- A l'EIA es plantegen diferents tipus d'alternatives viables al projecte.
- L'alternativa 0, de no execució del projecte, es descarta, atès que, d'acord amb l'EIA, l'alternativa d'execució del PFV, amb les mesures necessàries de seguretat ambiental garanteixen una adequada implementació del projecte i en cap cas s'identifiquen impactes de tipus crític.
- L'alternativa 1 (seleccionada) consisteix en l'execució del projecte a la finca anomenada Son Serra (polígon 22, parcel·les 1 i 2), del TM de Palma, amb connexió a la Subestació privada de Mallorca Sostenible, i d'aquesta conjuntament amb el PFV Mallorca Sostenible, a la SE Son Reus. Es localitza a terrenys disponibles d'aptitud fotovoltaica alta, dins SRG i amb un pendent mitjà inferior al 5%. Es troben parcialment afectats per zona potencialment inundable (espai lliure de plaques fotovoltaïques, segons el projecte) i allunyats d'espais de rellevància ambiental. D'acord amb l'EIA, es correspon amb terrenys de baixa fertilitat en general i sense valors naturals o edafològics significatius.
- L'alternativa 2 correspon a l'execució del projecte a les finques de Son Sant Joan Vell (polígon 41, parcel·les 34 i 46), del TM de Palma, amb connexió a la SE San Juan de Dios. Es localitza, principalment, a terrenys amb baixa aptitud fotovoltaica, sense garantia de disponibilitat, i amb un pendent mitjà inferior al 5%. Es troben parcialment afectats per zona potencialment inundable i correspon amb espais amb alt risc d'incendi forestal, allunyats d'espais de rellevància ambiental.
- L'alternativa 3 consisteix en l'execució del projecte a les finques de Son Oliver (polígon 49, parcel·les 12, 14 i 15), de S'Aranjassa (TM de Palma), sense autorització de cap punt de connexió, en l'actualitat. Es localitza, majoritàriament, a terrenys amb baixa aptitud fotovoltaica, sense garantia de disponibilitat, i amb un pendent mitjà inferior al 5%. Es troben afectats per zona potencialment inundable i àrea de protecció territorial (APT) de carreteres.
- Tot i que les alternatives d'ubicació del projecte són semblants des del punt de vista ambiental, es justifica la selecció de l'alternativa 1 perquè es té garantia de disponibilitat dels terrenys, i els terrenys s'ubiquen sobre zona amb aptitud fotovoltaica alta. Per altra banda, cal tenir en compte que aquesta localització comparteix la línia d'evacuació de l'energia amb el PFV Mallorca Sostenible (ja avaluada dins l'exp. 53A/2021, amb DIA favorable, publicada al BOIB núm. 92, de 16 de juliol de 2022).

4.2 Principals impactes de l'alternativa escollida i la seva correcció

S'identifiquen i valoren els impactes ambientals durant les fases de construcció, funcionament i desmantellament del projecte.

a) Sòl i subsol

Durant la fase d'obres i de desmantellament, l'impacte esperat és l'ocasionat principalment per la desestructuració i eliminació de sòl a causa de la generació de rasses pel soterrament del cablejat, la creació de fonaments per a les construccions prefabricades dels PFV Son Serra i de la subestació privada i pel pas de vehicles pesants i maquinària d'obra per dins de la finca. Igualment, s'ha de realitzar un desbrossament dels arbres de conreu (ametllers) en tota la seva extensió. Es preveu, entre d'altres, la reutilització de les terres vegetals extretes dins la mateixa finca o a la barrera vegetal. D'altra banda, es pot produir una compactació de terra i cimentació, ocupada per edificacions (CT, CMM i àrea de bateries), malgrat que la superfície afectada és poc significativa (0,28% de la superfície total). Així mateix, a totes les fases del projecte existeix el risc de contaminació del sòl i subsol per abocaments accidentals de substàncies contaminants, per la qual cosa s'haurà de mantenir la maquinària en condicions òptimes, entre altres mesures previstes.

En tot cas, cal tenir en compte l'informe favorable del Servei d'Agricultura, atès l'informe agronòmic aportat pel promotor i les mesures compensatòries previstes.

b) Emissions

Durant la fase de construcció i de desmantellament del PFV, es poden generar pols, gasos contaminants atmosfèrics, partícules en suspensió i renous, a conseqüència, entre d'altres, de l'excavació de rases, el trànsit de vehicles i maquinària, retirada d'arbres i neteja de vegetació i, en general, totes les activitats pròpies de l'obra civil. Malgrat que es tractaria d'un impacte de caràcter temporal, el projecte preveu algunes mesures de minimització d'aquest, com el reg periòdic de les zones de trànsit i pas de maquinària, o la limitació de la velocitat a 20 km/h a l'interior de la zona d'obres, entre d'altres.

Durant la fase de funcionament, no s'espera afecció atmosfèrica, ja que el PFV no emetrà contaminants ni generarà renous prominents. En tot cas, s'estima que el projecte reduirà i evitarà l'emissió de gasos d'efecte hivernacle i contaminants (8.443,78 t de CO₂/any, 5.674,294 kg de SO₂/any, 15.371,806 kg de NO_x/any i 587,468 kg de partícules en suspensió/any).

c) Hidrologia

Aproximadament un 30% de la superfície de la parcel·la on es localitzen els elements del PFV està afectada per APR d'inundació, així com per la plana geomorfològica d'inundació del torrent Gros, que separa les dues parcel·les afectades pel projecte. D'acord amb el projecte, el camp de plaques s'ubicarà fora de la zona potencialment inundable. No obstant això, cal tenir en compte les consideracions del Servei de Gestió del DPH, atès que el projecte es localitza dins zona de policia del torrent referit.

D'altra banda, durant la fase d'explotació del PFV, es preveu un consum d'aigua significatiu d'aigua de pou que l'EIA quantifica en més de 66.000 m³ anuals (reg de la plantació de barrera vegetal + reg dels arbres en conreu, arbustives i mel·líferes + neteja de les plaques). En tot cas, cal tenir en compte que part d'aquest consum ja s'està produint en l'actualitat, per al reg de l'ametllers que serà substituït.

d) Flora

Segons l'EIA, no s'han detectat espècies de flora protegida, ni arbres singulars, a la zona d'estudi. El projecte preveu la substitució de l'arbrat existent, principalment ametllers, afectat significativament per malalties, com *Xylella fastidiosa*, o mort, a més de la plantació de nous exemplars d'espècies autòctones i baix requeriment hídric. Segons l'informe agronòmic del promotor, la superfície destinada a la nova plantació serà de 16,8 ha a la zona 1.2, amb un canvi de cultiu, a més de 7,2 ha a la zona 2 i 6,93 ha de compensació a la parcel·la 18-5, integrant de l'explotació agrícola, però aliena al projecte. És a dir, una superfície total de 30,93 ha (aprox. 4.640 arbres amb una densitat de 150 arbres/ha), per compensar les 18,4 ha d'ocupació polygonal del PFV. Per altra banda, es preveu la incorporació d'altres mesures, com la sembra d'aromàtiques, per afavorir la presència de polinitzadors, o el reforç de la vegetació de ribera amb polls (*Populus alba*) i freixos (*Fraxinus angustifolia*) en els marges del torrent, entre d'altres.

e) Fauna

D'acord amb el Servei de Protecció d'Espècies, la fauna present a l'àmbit d'actuació és l'habitual de zones naturals amb diversificació d'hàbitats limitada per l'activitat agrícola. En tot cas, es preveuen mesures per minimitzar els impactes sobre la fauna, com la disposició de plaques visibles de senyalització al tancament perimetral, per evitar la col·lisió d'avifauna, o la retirada d'exemplars de fauna presents a la zona i el seu trasllat a espai adient, abans de l'execució de les obres, entre d'altres. Per altra banda, es fomentarà la presència de pol·linitzadors, mitjançant la compatibilització del projecte amb l'activitat d'apicultura.

f) Àrees de prevenció d'incendis

Els terrenys objecte d'estudi es localitzen a una zona amb baix risc d'incendi forestal.

g) Residus

El projecte s'acompanya d'un estudi de generació de residus, que es produiran bàsicament durant les obres, sent principalment RCD de diversa naturalesa. Cal tenir en compte que es preveu que les terres i petris de l'excavació es reutilitzin al 100% a la mateixa obra (90% per reblir les rases i 10% per anivellar el terreny), mentre que la resta de residus es lliuraran a gestor autoritzat per a la seva valorització.

Respecte de la fase de desmantellament, un cop desmuntades les plaques fotovoltaïques, s'haurà de complir amb la mesura SOL-C01 del PDSEIB, que indica que es reutilitzaran tots aquells components que siguin aprofitables i els altres es portaran a un centre de tractament i reciclatge. Els components de la instal·lació elèctrica del parc i altres elements susceptibles de reciclatge, seran traslladats a centres de reciclatge, mentre que la resta d'elements es traslladaran a un gestor autoritzat.

h) Energia

D'acord amb l'estudi energètic aportat pel promotor, durant la fase de funcionament, s'abocaran anualment 32.175 MWh/any d'energia a la xarxa. Així mateix, es preveu la instal·lació d'un centre de bateries d'acumulació d'energia que no es pugui transferir directament.

i) Paisatge

Segons l'estudi d'incidència paisatgística aportat pel promotor, els principals focus visuals de la instal·lació fotovoltaica són les carreteres properes o confrontants (Ma-11, Ma-1140 i Ma-2030), àrees urbanes properes (Sa Coma, Es Garrovers, Son Sardina, Sa Font Seca, Palmanyola), infraestructures ferroviàries (tren de Sóller i línia de metro) i els PFV de l'entorn, sent la visibilitat del principal focus urbà residencial analitzat (Palmanyola) de només un 2% de tot el PFV des de més de tres focus visuals diferents. Des dels assentaments urbans d'Es Garrovers i Son Sardina resulta invisible, mentre que des de Sa Coma i Sa Font Seca la visibilitat seria més significativa donada la seva ubicació, tot i que es troben a una major distància. Pel que fa a la visibilitat des dels vials properes, és especialment significativa des de la ctra. Ma-11, per la qual cosa es planteja la implementació d'una barrera vegetal a la banda oest de la parcel·la 1. Quant a la visibilitat des de les infraestructures ferroviàries properes i des dels PFV de l'entorn, es considera baixa o inexistent. En tot cas, el projecte estableix mesures compensatòries (plantació de nous exemplars arboris, reforç de la vegetació de ribera...), per a millorar l'apantallament visual de la instal·lació.

El promotor aporta un fotomuntatge del PFV amb la barrera vegetal consolidada (al cap de 3 anys), on es pot observar l'efecte d'apantallament visual de la instal·lació des dels principals focus visuals, el qual serà especialment rellevant des de la ctra. Ma-11. No obstant això, l'informe conjunt de les Direccions Insulars d'Urbanisme i Territori del Consell de Mallorca, de data 20 de juny de 2023, considera que «(...) tenint en compte l'elevada visibilitat del parc des d'aquesta carretera, així com la distància necessària per un garrover, caldria ampliar l'amplada de la barrera vegetal de 5 m a 20 m, per tal de millorar la seva eficàcia». Així mateix, es considera que caldria incorporar altres mesures com «(...) mantenir les dues primeres fileres d'arbres existents situats en el límit nord i límit oest de la parcel·la, per tal de reduir l'impacte paisatgístic des de l'inici de la instal·lació del parc fotovoltaic, ja que els arbres proposats en substitució dels ametlers actuals són arbres de creixement lent.»

j) Mobilitat

Durant les fases de construcció i desmantellament, no es preveu un impacte significatiu, a causa de la mobilitat generada pel trànsit de maquinària i vehicles, atès que l'increment en el trànsit quedarà absorbit per la ctra. Ma-11 (Palma-Sóller). En tot cas, s'adoptaran algunes mesures, com la correcta senyalització de l'entrada i sortida de vehicles per obres a l'accés a la Ma-11.

k) Patrimoni històric

Dins l'àrea d'actuació, figuren com a elements patrimonials catalogats les Cases de Son Serra Vell, incloses al Catàleg de protecció d'edificis i elements d'interès Històric, Artístic, arquitectònic i paisatgístic de Palma, com edifici d'arquitectura rural a protegir (protecció B, clau 53/01), i el BIC Font de Mestre Pere i síquia de na Cerdana (Exp. 23/2013), pels quals es defineix un entorn de protecció lliure d'elements del PFV. En aquest entorn de protecció, s'inclouen també els accessos des de la ctra. Ma-11 i camins interiors de la finca. Així mateix, el projecte proposa, alhora, realitzar tasques de manteniment i adequació de la síquia referida.

Per altra banda, segons l'EIA, s'ha realitzat una prospecció arqueològica de la zona d'estudi, el qual verifica l'existència de restes ceràmiques en dues àrees, per les quals s'efectuen una sèrie de recomanacions, relatives a la seva protecció.

4.3 Seguiment ambiental

Es presenta un Programa de Vigilància Ambiental (PVA) per al seguiment de les mesures proposades per a minimitzar els impactes ambientals del projecte, a cada una de les seves fases (obres, funcionament i desmantellament), amb partides pressupostàries específiques

relatives al desmantellament de la instal·lació al final de la seva vida útil (vint-i-cinc anys) i a l'adopció de mesures ambientals i de protecció del patrimoni. No s'observen al PVA els indicadors de seguiment que s'utilitzaran per fer el seguiment de les mesures ambientals proposades, ni l'establiment de lindars, ni les actuacions a adoptar en cas d'incompliment.

4.4. Eficàcia retroactiva de la declaració d'impacte ambiental

En relació a la sol·licitud del promotor per tal que s'atorgui eficàcia retroactiva a la declaració d'impacte ambiental a data 30 de juny de 2023, l'informe jurídic del Cap de Departament d'Avaluacions Ambientals de data 25 d'octubre de 2023 conclou:

Primera.- Ateses les consideracions anteriors es pot concloure que es donen les circumstàncies de l'article 39.3 de la Llei 39/2015, per atorgar eficàcia retroactiva a la declaració d'impacte ambiental del projecte de Parc Fotovoltaic Son Serra i emmagatzematge amb bateries d'ió-liti, T.M. Palma (Exp. 59A/2023).

Segona.- En qualsevol cas, correspon al Ple de la CMAIB valorar i acordar en el seu cas, l'aplicació de l'article 39.3 de la Llei 39/2015 a la DIA del projecte, escoltat especialment l'òrgan substantiu que podria aportar elements de judici que poguessin fer variar les conclusions d'aquest informe. En aquest sentit, és condició necessària que no s'hagi dictat la finalització del procediment substantiu.

Tercera.- En el cas que així s'acordi pel Ple, s'hauria d'incorporar un apartat a la DIA amb el següent redactat: «Aquesta declaració d'impacte ambiental tindrà eficàcia retroactiva a data 30 de juny de 2023 en base a l'article 39.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, atès que els supòsits de fet necessaris existien ja a la data a la que es retrotreu l'eficàcia d'aquest acte i ateses les circumstàncies excepcionals considerades a l'informe jurídic de la CMAIB de data 25 d'octubre de 2023».

5. Conclusions

Per tot l'anterior, es formula la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització del projecte de "Parc Fotovoltaic Son Serra i emmagatzematge amb bateries d'ió-liti (T.M. Palma)", signat pel Sr. Jaume Sureda Bonín, enginyer tècnic industrial, pel Sr. Gonzalo García Uriarte, enginyer industrial, i pel Sr. Àngel Lacleta Barrera, enginyer de l'energia, amb data desembre de 2022, atès que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixin totes les mesures preventives, correctores i compensatòries previstes per l'EIA, signat per la Sra. Irene Moya Pais, geògrafa, de la consultora EIMA enginyeria i medi ambient, amb data desembre de 2022, i els condicionants següents:

1. D'acord amb la Direcció General de Mobilitat de la Conselleria d'Habitatge, Territori i Mobilitat, el disseny de l'encreuament de la línia d'evacuació subterrània amb el Ferrocarril de Sóller haurà de garantir que no resulti afectada l'explotació del servei ferroviari, ni veure's compromeses les instal·lacions actuals i futures del ferrocarril, executant l'encreuament sense l'obertura de rases, amb els pous d'atac situats fora de la zona del Domini Públic Ferroviari, és a dir més enllà dels tancaments. Per altra banda, la profunditat mínima durant l'execució de la perforació dirigida haurà de ser la més restrictiva d'1,6 m a la base inferior de les travesses a 1 m des de la generatriu superior del tub fins a la cota de l'esplanada ferroviària (descomptant balast i travesses).

Per altra banda, encara que les obres a executar estiguin fora del domini ferroviari, s'hauran de prendre les mesures oportunes per tal de no interferir amb la circulació ferroviària, evitar els efectes dels renous i vibracions causats pel ferrocarril i mai evacuar les aigües sobre la plataforma ferroviària.

2. Abans de començar les obres per a la instal·lació de les plaques fotovoltaïques, s'haurà de realitzar un estudi microbiològic del sòl i un estudi de les poblacions d'insectes. S'haurà de programar fer un seguiment anual de la qualitat i evolució del sòl i de les poblacions d'insectes, durant la vida del parc, incorporant-lo al Pla de Vigilància Ambiental (PVA).

3. D'acord amb el Servei de Patrimoni Històric del Consell de Mallorca, les barres del tancament i la plantació d'arbres no s'han de situar dins l'entorn de protecció de la sèquia central existent.

4. Durant l'execució de les obres, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries. Entre d'altres, el manteniment dels vehicles i maquinària s'haurà de realitzar fora de l'àmbit d'actuació.

5. Atès que el PFV es localitza en l'àmbit de l'àrea d'intervenció paisatgística II (AIP II) «Entorns de Son Reus», del PTM, i en relació amb el seu impacte paisatgístic i funcionament d'aquests terrenys com a connector ecològic, segons les Direccions Insulars d'Urbanisme i Territori del Consell de Mallorca, hauran de tenir-se en compte els aspectes següents:

- S'ha de mantenir una distància de 15 m entre el límit nord de la parcel·la i els panells fotovoltaïcs. En aquesta franja, caldria plantar una plantació agrícola d'arbres, similar a la barrera vegetal proposada pel projecte en la zona oest de la parcel·la que limita amb la carretera Ma-11 (plantació d'una barrera vegetal de garrovers cada 8 m i d'arbustives cada 3 m).
- S'ha d'ampliar la barrera vegetal proposada pel projecte en el límit oest de la parcel·la (situada a 18 m del límit amb la carretera), de 5

m a 20 m d'amplada, per tal de millorar la seva efectivitat.

- S'han de mantenir les dues primeres fileres d'arbres existents situats en el límit nord i límit oest de la parcel·la, per tal de reduir l'impacte paisatgístic des de l'inici de la instal·lació del parc fotovoltaic, ja que els arbres proposats en substitució dels ametlers actuals són arbres de creixement lent.
- S'ha de situar el tancament metàl·lic del parc, darrere de la barrera vegetal, per tal d'afavorir l'efecte de connector territorial i corredor ecològic de l'àmbit, a més de reduir l'impacte paisatgístic de la instal·lació.
- S'ha de situar el tancament metàl·lic de la parcel·la, en el límit est amb el torrent, a una distància de 15 m del límit parcel·lari, per tal de reforçar la funció del torrent com a connector territorial i corredor ecològic i mantenir la possibilitat futura d'habilitar passos i àrees accessibles per facilitar l'apropament del territori a la ciutadania.
- S'ha de traslladar el CT situat al costat de la sèquia central i al costat de la zona 1 (on s'ha trobat ceràmica romana) a una altra zona de la parcel·la més allunyada de la sèquia i de la carretera Palma-Sóller, per tal de reduir les afeccions ambientals i paisatgístiques.

6. Atesa la visibilitat significativa del PFV des dels punts d'observació de la urbanització de Sa Font Seca, la barrera vegetal projectada en aquesta banda haurà de ser d'altura i frondositat suficients perquè, una vegada consolidada, l'efecte d'apantallament visual sigui efectiu.

7. Atesa la substitució d'arbrat afectat per Xylella fastidiosa prevista al projecte, tant a la barrera vegetal, com a la resta de plantacions incloses dins les mesures compensatòries del projecte, s'hauran d'evitar aquelles espècies sensibles incloses en l'annex I del Reglament d'Execució (UE) 2020/1201 de la Comissió de 14 d'agost de 2020 sobre mesures per a evitar la introducció i la propagació dins de la Unió de Xylella fastidiosa (Wells et al.). Aquestes formacions vegetals hauran de mantenir-se en un estat òptim almenys durant tota la vida útil de la instal·lació (vint-i-cinc anys).

8. La neteja de les plaques haurà de realitzar-se preferentment «en sec», amb la finalitat d'estalviar aquest recurs. En cas d'haver de realitzar neteges extraordinàries amb aigua, aquesta haurà de ser regenerada, o bé procedent de pluja.

9. Els olis usats en els transformadors no contindran PCBs, ni PCTs, i haurà de disposar-se d'un sistema d'alerta per a fugides d'olis o lubricants.

10. Se seleccionaran equips que no utilitzin hexafluorur de sofre (SF6) o que tinguin un consum mínim d'aquest gas. Es disposarà d'un protocol per al transport, compliment, manteniment i buidatge d'equips que utilitzin gas SF6; detecció de fuites, actuació en cas de fuga accidental i control del consum anual. S'hauran de compensar les emissions de gas SF6 mitjançant reforestacions, disposant de la superfície necessària per a absorbir la quantitat equivalent a les emissions anuals de SF6.

En el cas de disposar d'instal·lacions amb SF6, ha de realitzar-se un control del gas de manera periòdica, mitjançant la verificació de la pressió o de la densitat i s'aplicaran mesures correctores si es detecten fugides. En les operacions de manteniment que impliquin el buidatge del gas, aquest haurà de ser recuperat.

11. S'hauran d'incorporar abeuradors pel ramat, amb mesures correctores per evitar l'ofegament accidental de fauna. Per altra banda, s'hauran d'incorporar caixes niu destinades a aus autòctones i quiròpters.

12. Es prohibeix la crema de restolls i restes de vegetació que puguin generar-se durant els desbrossaments a les diferents fases del projecte (construcció i explotació). Les restes vegetals s'hauran de dur a instal·lacions que ho puguin aprofitar per fer compost o ésser recollits per empreses que facin aquesta valorització.

13. Les instal·lacions s'han de dissenyar perquè els nivells de renou exterior siguin els nivells de qualitat acústica establerts per la normativa estatal, autonòmica i local en matèria acústica, a més de complir també amb el Codi de Tècnic d'Edificació.

14. El control de plagues (insectes, lagomorfs o rosegadors) es realitzarà per mitjans mecànics, biològics o bé amb productes aptes en agricultura ecològica.

15. S'hauran de realitzar mesures periòdiques d'intensitat del camp electromagnètic durant la vida útil de la instal·lació fotovoltaica, de la línia elèctrica i de la subestació elèctrica, les quals s'hauran d'incloure dins el Pla de Vigilància Ambiental (PVA) i el seu cost figurarà dins el pressupost del projecte. Aquestes mesures s'hauran de programar a aquelles hores i mesos de màxima producció dels parcs fotovoltaics i s'ha de complir amb l'establert al RD 1066/2001, de 28 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que estableix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària davant emissions radioelèctriques i al RD 337/2014, de 9 de maig, pel qual s'aproven el Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en instal·lacions elèctriques d'alta tensió i les seves instruccions tècniques complementàries ITC-RAT 01 a 23 o a la normativa que els substitueixi. S'haurà de garantir que la població més propera a les instal·lacions no estigui exposada a un camp magnètic superior a 0,4 microTesla.

16. Una vegada finalitzada la vida útil de la instal·lació, es restaurarà el terreny al seu estat original i es prendran les mesures correctores necessàries per a minimitzar o eliminar l'impacte ambiental associat. En cas que posteriorment es vulgui continuar explotant com a PFV, s'haurà de ser sotmès a un nou procediment d'Avaluació d'Impacte Ambiental.

El desmantellament no comportarà necessàriament l'eliminació de les barreres vegetals i de la resta de plantacions.

17. S'hauran de gestionar correctament els panells fotovoltaics, tant en la fase d'explotació com de desmantellament, d'acord amb el que es preveu en el RD 110/2015 de 20 de febrer, sobre residus d'aparells elèctrics i electrònics, mitjançant una declaració responsable que haurà de ser signada pel promotor i/o el propietari, sense perjudici que l'òrgan substantiu valori l'aplicació potestativa de l'art. 33 del Decret legislatiu 1/2020, relatiu a finances i/o assegurances per a garantir aquest desmantellament.

18. Atès que el pressupost del projecte supera el milió d'euros, incloses les partides específiques relatives a les mesures ambientals i el seu seguiment, el promotor haurà de designar un auditor ambiental que acrediti que es compleix la DIA. El cost d'aquesta contractació haurà d'incloure's en el pressupost total.

19. S'ha de trametre a la CMAIB el PVA, incloent-hi els indicadors de seguiment que s'utilitzaran per fer el seguiment de les mesures ambientals proposades, a més de l'establiment de l'indici i actuacions en cas d'incompliment, abans de l'autorització substantiva per a la seva revisió i incorporació a l'expedient.

Així mateix, es recomana que:

- Durant la fase d'execució i desmantellament del PFV i la línia d'evacuació de l'energia, s'hauran de tenir en compte bones pràctiques per tal de minimitzar la contaminació atmosfèrica:

http://www.caib.es/sites/atmosfera/ca/d/guia_pel_control_de_les_emissions_de_pols_de_la_construccio_i_demolicio-30632/

- S'implementin mesures per tal d'evitar emissions durant la fase de manteniment, com l'ús de vehicles elèctrics per executar les tasques de manteniment del parc fotovoltaic.
- No s'implantin panells fotovoltaics entre les cases de Son Serra i la LAAT situada al nord de les cases i entre les cases de Son Serra i la s'iquia central, per tal de no desvirtuar la percepció d'aquests elements des de l'entorn proper i preservar així una part dels elements del paisatge natural agrícola tradicional propi de les explotacions per on discorre el sistema hidràulic declarat Bé d'Interès Cultural (BIC), segons les Direccions Insulars d'Urbanisme i Territori del Consell de Mallorca.
- S'adoptin mesures per aturar la degradació de les cases de Son Serra, protegides pel Catàleg municipal de Palma (53/01 B), d'acord amb el Servei de Patrimoni Històric del Consell de Mallorca.

Per altra banda, es recorda que:

- Atès que dins l'àmbit d'actuació es localitzen elements patrimonials catalogats per l'Ajuntament de Palma i pel Consell de Mallorca, tant les mesures de protecció d'aquests elements previstes al projecte, com l'informe de prospecció arqueològica del promotor, hauran de disposar de l'autorització de les administracions competents.

En aquest sentit, la restauració prevista a la s'iquia central existent requerirà la presentació d'un projecte signat per un tècnic competent i un tècnic restaurador, i haurà de ser aprovat per la Comissió de Patrimoni Històric del Consell Insular. Així mateix, per executar els sondejos o cales arqueològiques per tal de comprovar l'abast de les restes descrites s'haurà de redactar un projecte a tal efecte. Tanmateix, s'haurà d'efectuar un seguiment arqueològic, per part dels arqueòlegs nomenats, en tot el que faci referència a excavacions i moviments de terres. En el cas d'aparèixer restes arqueològiques, es paraitzaran les obres i es presentarà el corresponent projecte d'intervenció arqueològica.

- D'acord amb les Direccions Insulars d'Urbanisme i Territori del Consell de Mallorca, hauran de tenir-se en compte els aspectes següents:

- a) S'ha de garantir el compliment de les condicions que determina la norma 6.3.2 del Pla General quant al connector verd rural que travessa la finca, d'acord amb el Plànol d'ordenació O.11 Infraestructura verda.
- b) S'ha de garantir el compliment dels articles 6.5.1 i 6.5.2 del Pla d'Ordenació de Palma (aprovació inicial 28/10/2021).

- Atès que la ubicació dels elements del PFV afecta zona de policia del torrent Gros, caldrà disposar d'autorització de l'administració competent en matèria hidràulica.
- Respecte de la línia subterrània de connexió de la instal·lació fotovoltaica amb la SE col·lectora Mallorca Sostenible, la qual travessa les vies del Tren de Sóller i finques privades, haurà de disposar-se de les autoritzacions oportunes abans d'iniciar les obres. En particular, s'haurà de presentar la corresponent sol·licitud d'execució d'obres davant l'administració competent, acompanyada d'un projecte d'execució signat per tècnic competent en la matèria, d'acord amb l'art. 132 de la LTTMSIB.
- Segons la DG de Recursos Hídrics, el sondeig CAT_3298_Vigent sol·licitat per ús de reguiu no es podrà emprar fins que es resolgui la seva situació administrativa al Servei d'Aigües Subterrànies. L'ús i volum màxim anual que s'autoritzi s'haurà de respectar.
- Prèviament a l'inici de les obres, el titular de la instal·lació haurà de recaptar la pertinent autorització del Departament de Mobilitat i Infraestructures, i presentar el corresponent projecte constructiu, d'acord amb les previsions de l'article 31 de la

Llei 5/1990, de 24 de maig, de carreteres de la comunitat de les Illes Balears.

Aquesta declaració d'impacte ambiental tindrà eficàcia retroactiva a data 30 de juny de 2023 en base a l'article 39.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, atès que els supòsits de fet necessaris existien ja a la data a la que es retrotreu l'eficàcia d'aquest acte i ateses les circumstàncies excepcionals considerades a l'informe jurídic de la CMAIB de data 25 d'octubre de 2023.

Aquesta DIA s'emet sense perjudici de les autoritzacions o informes necessaris per a l'obtenció de l'autorització».

(Signat electrònicament: 21 de desembre de 2023)

La directora general de Coordinació i Harmonització Urbanística

Maria Paz Andrade Barberá

